ماشومانو دَ پاره نظمونه او اړونه/ دوني

نظمونه او اړونه

تصنيف

مولانا احمدعلی مرداني

ساکن یونیورسټی روډ خوره بانډه مردان

ناشر

اسلامي ادبي ټولنه مردان

0312-9818511

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وصلى اللّٰه تعالىٰ على النّبى الامّى

....

حمد باري تعالىٰ

شريك نه لري آللّه
داسي ذات هغه يكتا

په صفت چي لَمْ يَلِدْ دے
لَمْ يُولَدْ دے په دُنيا

په صمد ځكه يادېږي
نه په چا لري پروا

هر مشكل كښي مددګار
په نامه مشكل كشا

ورته لاس نيولي مونږ
له هغه كوُو دُعا

نه مشير ئي ، نه وزير
داسي هغه دے باچا

ذاسمان زمكي مالك

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي رب هغه اعلا
هر طرف ته زمونږ مل
مستحق دَ هر ثنا

په رحمٰن رحيم پسي
د رازق صفت ئې بيا
په احمد پوره قادر
قادر هغه په هر چا

....

نعتِ مصطفیٰ ﷺ

آقا ﷺ چې ستا له مخ رنا راغله
دَ سکون هر خواته هوا راغله
تياري په منډه دَ ظلمت شوي تهولي
ختمي تيري دَ ضلالت شوي تهولي
آقا ﷺ چې ستا حقه وينا راغله
دَ سکون هر خواته هوا راغله
جوړ دَ سکون دَ اطمينان ماحول شو
ښه قدرمنده ، عاليشان ماحول شو
خوشبو خوشبو چې ستا له خوا راغله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ سکون هر خواته هوا راغله
مات شول بُتان ټول دَعرب په زمکه
عام شو امان ټول دَ عرب په زمکه
په دوی چې ستا توجو بیا راغله
دَ سکون هر خواته هوا راغله
عام شو برکت احمده! هلته کښې بیا
ښائسته حسینه ورسره شوه دُنیا
یو تبدیلي په پاس فضا راغله
دَ سکون هر خواته هوا راغله

....

زما اسکول زما کور

زما اسکول بل زما کور دے
ځائي دَ امن په هر لور دے
یو په کښې ښکلي میدان دے
یو دفتر ښهٔ عالیشان دے
دَ ګیټ رنګ ئي پیکه تور دے
زما اسکول بل زما کور دے
په چمن ښکلي حسین دے

خوشبودار ځائي بهترين دے
ما سره په کلاس کښي وروردے
زما اسکول بل زما کوردے

دَ ماما ځوئي راسره دے
دَ کاکا ځوئي راسره دے
تعداد ډير دے ځکه شوردے
زما اسکول بل زما کوردے

لس نه زياتي ئي کمري دي
ښي ئي ښکلي دروازي دي
حُسن زيات په دغي نُوردے
زما اسکول بل زما کوردے

افسران چي راشي دلته
مشران چي راشي دلته
دَ هغوی دَ زړه ټکوردے
زما اسکول بل زما کوردے

ښۀ قابل ئي اُستاذان دي
مينه ناك دا مشران دي
دَ هرچا دَ سترګو توردے

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما اسکول بل زما کور دے

دا صفا ستهره مدام وی
که سحروی که ماښام وی
په سبق ورسره زور دے
زما اسکول بل زما کور دے

ځنګ چې خوښ احمده! ستا دے
دا سي خوښ دا دَ هر چا دے
خوښ دا اسکول مې دَ پلار مور دے
زما اسکول بل زما کور دے

....

وختونه دَ سکول

وختونه هغه تیر شو چې په لاسو کښې تختې وه
دَ چت هغه دَ ګل چې په سر کړې مونږ ټوپې وه
جامې دَ ملیشې یا دَ ویلې وې تکې توري
په مونږه پابندي وه چې اچولے وے مونږ نوري
بسته زمونږه جوړه دَ کپړې نه به هر خوا وه
نقشته د نن حالاتو نه پوره پوره جدا وه
اخستې به مونږ ځان له یو سلیټ او سلیټي وو

قلم به راسره د هغې وخت ښۀ قيمتى وو
سيى به وه ، دوات به وو ، زمونږه په بسته کښې
داسکول به وو زمونږ سره نزدې په محله کښې
په سکول کښې په ټاټونو باندې ناسته به مدام وه
ښه ښکلې په ترتيب سره دا ناسته به تمام وه
دَ سکول کچه کمره کښې راسره به ناست اُستاذ وو
بهر په برآمده کښې راسره به ناست اُستاذ وو
راغونډه په کپړه کښې به مونږ سره يو روټي وه
هرخواته ارزانى وه راسره به يو روپې وه
پيسې به مونږ اخستې وې له پلار نه يا له مور نه
په ناز او په نخره به مونږ راغلي وو له کور نه
دا لارې به کچه وې ، سړکونه پا خه نۀ وو
لختې دا ټول کچه وو ، دا نهرونه پا خه نۀ وو
تادې مدام په ټولو به هروختې دَ چټې وه
زوړنده به ديوال ته يا يو وُنې ته ټلې وه
دَ سکول احمده ! څومره ښکلې دا زمونږ نقشته وه
دَ ناستې ، دَ ولاړې هغه وخت څومره مزه وه

متضاد (التهٔ) تکی

چې دَ بل لفظ سره وي مقابله کښې
ورته لفظ متضاد وايه په جمله کښې

څنګ دَامن چې اُلتهٔ تکې فساد دے
داسې زمکه دَ اسمان تل متضاد دے

متضاد تکې نور ياد کړۀ وروراو خور
څنګ چې تکې متضاد شته سپين او تور

ورځ دَ شپې مدام راځي مقابله کښې
غټ ، وړوکې ياد ساتيه مدام جمله کښې

متضاد تکې حيوان دَ هر انسان دے
څنګ چې ګران سره يوځائې تکې ارزان دے

زما ، ستا ، تياره ، رڼا تول متضاد دي
هر دانا ته مثالونه دغه ياد دي

ما احمد څه لږ ليکلي چې اسان شي
ښه اسان راته سبق چې دَ ژوند ګران شي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دُعا

دَ علم په رڼا زړهٔ زما رڼا کړي
تیارهٔ ورکه ورسره مې دَ دُنیا کړي

ربه ! اُوساتې مونږ تل له بربادي نه
محروم نهٔ کړې مونږه تل له خوشحالي نه

راته معاف هر یو ګناه هر یو خطا کړي
مرتبه راله اُوچته خدایه راکړي

ښه په شوق ربه ! مدام ستا عبادت کړم
پابندي ستا دَ نبي دَ شریعت کړم

زنګ له زړه نه مې مولا ! پوره صفا کړي
په خپل عشق کښې ربه ! ته ئې مبتلا کړي

نور څه نهٔ وی بې له مینې زما زړهٔ کښې
زهٔ په تا نظر ساتم ربه ! هر څهٔ کښې

ښه دَ ګټې زما هر یوه سودا کړي
پوره پوره ما محفوظ له هر بلا کړي

دا دُعا نن دَ احمد په هر قدم ده
ربه ! تا نه دهٔ غوښتلې په عجم ده

خدایه نهٔ دي وی چې هغه بې وفا کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولا ! بچ ئې ته دَ خلقو له خندا کړي

....

ماشومان او لوبې

شورو لوبې په میدان دی
دا چې جمع ماشومان دی
یو طرف ته جینکې دی
بل طرف ته هلکان دی
دا بچی زمونږ دَ قوم دی
شریفان دی څه لږ وران دی
دَ هرچا جُدا عادت دے
دوی پوهول کله اسان دی؟
چې را جمع شی په کلاس کښې
بیا خبر کله ځان دی
څومره ښکلی دی احمده !
دا واړه واړه ګلان دی

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولیس محافظ دَ اُولس

خدمتګار چې دَ اولس دی
دا دَ پښتنو خوا پولیس دی
دَ ملت خوږ کیداران دی
دا دَ قوم محافظان دی
مجریان له دوی کړي یره
شیطانان له دوی کړي یره
چې ئې چرته کښې تانه وی
نه بیا شوکه، نه ډاکه وی
نۀ د دوی کار کښې غفلت وی
بېچ په دوی سره عزت وی
له هیچا نه نۀ یرېږی
په خپل قوم ډیر خفه کیږی
که سپاهی که حولدار دے
دَ تانې که تانهدار دے
ډی ایس پی دے که ایس پی دے
غیرت مند هر ډی آئی جی دے
چې قانون کله ماتیږی

ورسره دوى خفه كيږى
جوړول امن او امان
دَ دوى كار دے په جهان
حفاظت دَ كلي ښار
مدام دلته دَ دوى كار
دا زمونږ دَ قوم ځوانان دي
څه احمده! دَ مردان دي

....

زمونږ دَ كلي ډاكټر

زمونږ كلي كښې ډاكټر دے
ډېر قابله دے ماهر دے
يو ئې نرسه ده كلينك كښې
خدا ترسه په كلينك كښې
ورسره يو كمپوډر دے
زمونږ كلي كښې ډاكټر دے
ښه په غور معاينه كړي
ورله بيا جوړه نسخه كړي
دَ كمرې ئې جُدا وَر دے

زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
نارینو له ځائې جدا دے
زنانو له ځائې جُدا دے
دا تقسیم ښۀ په هنر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
هر مریض په غور ګوري
مریضان دې دَ هر لوري
هر غریب ئې دَ زړۀ سر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
ورته رش ځکه جوړیږي
خلق دوی سره رغیږي
ډیر ئې لاسو کښې اثر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
تل ئې کار علاج دَ خلقو
ښه ګفتار علاج دَ خلقو
حیانك ، ښه درودند نظر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
هسپتال کښې ئې ډیوټی شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وارډ په حال کښې ئې ډيوټى شته
زور سرکار سره نوکر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے
مشران ورته دُعا کړى
خدمت څکه دَ هرچا کړى
نوم ئې پاس ، ښه معتبر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے
خوئې ئې ډير دَ عاجزانو
خوښ دَ ټولو مشرانو
سکيل اُوچت لرى افسر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے
ربّ عزت ورله ورکړے
شرافت ورله ورکړے
دَ هرچا خپل مقدر دے
زمونږ کلى کښې ډاکټر دے
مونږ له څى چې دَ مونږ وخت شى
بيدار دي سره ئې بخت شى
ښۀ عادت ئې په هر در دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کلي کښې ډاکټر دے
خوښ احمده! ستا په دي دے
ورته خپل پردي نزدي دے
هر يو دۀ ته برابر دے
زمونږ کلي کښې ډاکټر دے

....

ډاکې

تل چليږي په اُصولو
دا ډاکې زمونږ دَ ټولو
که خطونه دا زمونږ دي
که څيزونه دا زمونږ دي
مقرر په تقسيمولو
دا ډاکې زمونږ دَ ټولو
دَ هرچا ورته نظر وي
څۀ به نوي بل خبر وي
خوښ دَ لويو دَ همځولو
دا ډاکې زمونږ دَ ټولو
دا زمونږ دَ کلي کس دے

کار کوی چې خهٔ ئې وس دے
مقرر دے په خورولو
دا ډاکی زمونږ دَ ټولو

دهٔ سره منی اړېري
دي ډېوټی کړي لري لري
بل کړهٔ ستړي په پوهولو
دا ډاکی زمونږ دَ ټولو

پیاده ګرځی کلی ښار کښي
پېژني ئې خلق لار کښي
په تیلي دي په ګرځولو
دا ډاکی زمونږ دَ ټولو

ملازم دَ حکومت دے
غټ احمده! دا خدمت دے
کوی کار چې وی دَ کولو
دا ډاکی زمونږ دَ ټولو

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوني/ اړونه

....

سیوري

خپي ئي نشته دے روان دے
ځنګ په ځنګ دَ هرانسان دے
نمر چي کله راښکاره شي
بیا ئي هله نظاره شي

....

کشتي

ژوند ئي ګران بي له اُوبو نه
دا جوړيږي دَ لرګو نه
دا سورلي زمونږ دَ ټولو
مزه دا کړي په چلولو

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

بینډي

اول تکي په کښي بي ده
سبزي ښکلي دَ مزي ده
مینغ کښي سپیني ئي داني دي
دائي نخي دَ څواني دي

....

مټیر

پټ څادر کښي بیلوری دی
هغه شنه ددي پټهی دی
په آغاز کښي ښکاره میم دے
په آواز کښي ښکاره میم دے

....

کټ

دَ بدن ئي څلور خپي
مدام دي به ګرځوي
په کښي ملاسته کوُو مونږ
په کښي ناسته کوُو مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب

دا خاموش مدام اُستاذ
د هر خاص او عام اُستاذ
یو بنډل د کاغذونو
ګلدسته د سبقونو

....

چهتري

یا غوټې وی یا سم ګل شی
ستا اَمسا شی یا د بل شی
چت محفوظ له هر باران نه
ما اخستي له دکان نه

....

ګلاب جامن

د ګل نوم ، نوم د میوي دے
نوم ئې خپل دے هم پردي دے
د غه یو نوم دوه نومونه
نه دي ګل ، نه دی ګلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګولې

چې په خُلهٔ کښې وی خوراك دے
چې په تن لګی هلاك دے
په يو نوم دی دوه څيزونه
رابنکاره کړه پټ رازونه

....

کاشوغه(چمچ)

هيڅ څه نهٔ خوری هغه خپله
په بل دي خوری له ازله
دي په خپله حرکت نهٔ کړی
په خوراك هغه به څهٔ کړی

....

نمر

يو ډيوه رڼا
مره به نه شی په هوا
ډيري نه دی دا يوه ده
ددي هر چا ته فائده ده

ویختۀ

نه ئې تخم ته حاجت
تورئې رنګ دے هر ساعت
دَ انسان په سر مدام وی
ښۀ نرے نرے تمام وی

....

خوب

چې بیدار ئې نو بیا نۀ وی
چې اُودۀ شے هغه ښۀ وی
چې اُودۀ شے په نظر وی
پټ له ویخ نه په هر در وی

....

عقل

بې له دۀ نه کله کار زمونږه سَم وی
لیونې به دا عَالم په هر قدم وی
دَ انسان سره موجود د هغه سر کښې
دا به نۀ وینې انسانه ! څناور کښې

سیړهی

دَ دویم چت بنۀ لنډه لار
بره څم په دي بار بار
لاندي، باندي هم پرته
دا دخه شوله نقشه

....

قسم

کۀ تۀ خوري ئې خوراك نۀ دے
خوری ئې هغه چې ئې زړۀ دے
نۀ ئې تن شته نۀ صورت
بيا هم غواړی عدالت

....

پان

اول خوری ئې تهول په مينه
بيا له خلي غُرڅوي وينه
په يو پانه کښې تهول بند دے
دا خوراك دے، خو تهول ګند دے

بلب

دَ شیشې پوره بند کور
څه ځیزونه په کښې نور
رنګاني خوروی دا
داسې دلته قیمتی دا

....

مولي

سپین وجود پاني په سر
دا خوراك دَ هر بشر
پټ په زمکه کښې ئې تن وی
پټ وجود ئې په کفن وی

....

بانګی

هر سحر مونږ پاڅوی
شور کړی جوړ، چغې وهی
مدام خوری زمونږ په کور کښې
اُویه څکی زمونږ په کور کښې

باغیچه

تل په تن لری ګلونه
بیل جُدا لری نومونه
شین څادر، خوشبو خوشبو
راته وایه دا څه شو؟

....

سترګه

چې دا سترګه شی بربنده
بره دغه په اسمان کښې
وروی په جون کښې اور
تنکوی سپږي سرتور

....

پشکالي

هغه څه دی چې اُوریږی
تل په خټه کښې اُوسیږی
تل په خاورو باندې پائی
ورته دلته کښې څه وائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمان

بره بره په جهان
سم دَ چت سره پوښان
ورته ستن نه ديوالونه
ښکاره ويني هر انسان

....

چرګه

دَ اګو خيز دے دَ کور
رنګ په رنګ شته سپين او تور
په کښي تهول هرخوا نران
وائي بانګ په ښکلي شان

....

دُنيا

غونډه مونډه په صورت ده
دَ خپولاندي هر ساعت ده
وائي خلق سم اکي ده
ډيره زياته پخواني ده

جمات

دا په چت لری مینار
دَ مونغ ځائي دَ مونغ ګوزار
په کښي تول وايو بانګونه
مونږ کوُو اعتکافونه

....

تنور / انغري

چي بليږي په اوُر
ضرورت وی دَ کور
خلقۀ ئي وازه توربدن
وايه جوړ شولو نن

....

کتاب

په بسته کښي دَ هرچا
مدام اوُسي ستا ، زما
نۀ ئي ژبه ، نۀ ئي ځپ
بيا هم ښه ښکاره ګويا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت

هره شپه او ورځ بېداره
نه اُودرېږي چا دَ پاره
قابو نه کړه يو سلطان
ځي په خپله لاره روان

....

تائم پيس (ګړي)

دا دَ دري ستنو جوړ کور
وخت په دوی مدام وی سور
لري دولس دا حصې
څه منتهونه ، څه ګهينتهي

....

موبائل فون

انسانان چې کړی خبرے
ورسره کړی ځان ملګرے
په بيتري هغه ژوندی دے
يو دَ جيب ښکلي ډبي دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

موم بتی

اُور چې بَل کړی په خپل تن
دا چې ویلې کړی بدن
دَ رڼا ښه ذریعه ده
دَ رڼا ښه وسیله ده

....

بلډنګ

ډیر کورونه په قطار
یو دَ بل دَ پاسه بار
په نقشه پوره تیار
ملاوېږی په هر ښار

....

شعر

دَ معنې ډکه جمله
تل په وزن ښه پوره
کله کله شی غزل
لری ډیر رنګونه خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکې

دا هوا کوی تاوېږی
چې بجلی نه وی اُودرېږی
پاس په زمکه یا په چت
تل دَ خلقو کړی خدمت

....

باران

سپین او تور څادر په سر
خرڅ څادر ته کړه نظر
ورسره وی آوازونه
وروی دا بارانونه

....

اُوبۀ

په سیندونو په دریاب کښې
په کوهی، چینې، سیلاب کښې
دا خوړې، تروې به څۀ وی؟
دَ هوښیار سر کښې مازغۀ وی

دَ جنازې مونځ

تکبیرات په کښې څلور
یوشان وائی سپین او تور
ثنا بیا درود، دُعا
سنت دري په کښې هرخوا

....

قرآن کریم

ټولي ديرش دى سپاري
دَ اخر دي تیاري
دَ اللّٰه عظیم کتاب
ښه کامل پوره نصاب

....

مالګه

کاني مونږ کره دَ غر دے
میده شوي په هنر دے
تل خوراك ئي دے په مینه
رنګ کښې خړه، رنګ کښې سپینه

هوا

شته هر خواته په جهان
محتاج دي ته هر انسان
نه ښکاري په صورت
هر حیوان ته ضرورت

....

کټ

بوڼ، له پټي نه تیار
ملاسته، ناستي له پکار
ولاړ هغه په ځلورو
ضرورت هغه د نورو

....

خاپیرک

توره شپه کښي ورته ښکاري
هر حصه کښي ورته ښکاري
په رڼا ورځ باندي روند شي
نه الوځي، تن ئي دروند شي

خر

پرواه نه لری دَ کار
ورته نۀ وائی هوښيار
سخت آواز ئې، بوج په ملا
جوړ شو کوم څناور دا؟

....

مرچکي

چې دا سره په خلۀ شی
خواږه تا سره تراخۀ شی
شين او سور دۀ وی رنګ
دَ سبزو سره په څنګ

....

زمري

غار دَ غرونو زما کور
رنګ ئې خړ دے په هرلور
تخت مې نيشته خو باچا يم
داسې څۀ ددې دُنيا يم؟

باز

ځـائـي مـې غـرونـه دَ غـر سـر
پـاس يـم پـټ لـه هـر نـظـر
زۀ خـوشـحـالـه يـم هـوا کښـې
بـره بـره پـاس فـضـا کښـې

....

انار

مـيـنـغ کښـې تہـول دانـې دانـې
بـيـا پـه مـيـنـغ کښـې ئـې پـردې
سـور ئـې رنګ، ښـه مـزيـدار
تـاج پـه سـر ئـې دَ سـردار

....

پياز / سلاد

يـو دَ بـل دَ پـاسـه پـټ
هـغـه خـپـل دَ پـاسـه پـټ
تہـول پتہـونـه دا پـردې
عـام ئـې دلتـه کښـې کـړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غنم

سړئي ټول دَ دي انسان
تن ئي ټول دے دَ حيوان
خلق پيژني دا عام
تل لائق دَ احترام

....

شيشه(آئينه)

تا ته ستا صورت ښکاره کړي
ما ته دا صورت ښکاره کړي
دَ نائي سره دُکان کښې
شته دے دا په هر مکان کښې

....

ږمونز

ډيري خپي ئي دَ بدن دي
لوئي ، وړي ښکلي په تن دي
په ويښتو کښې خپي رواني
قدرمنده ! قدرداني

(c) ketabton.com: The Digital Library

جارو

دَ يو څوږکو بنډل
ګنډ ئي کارراټولول
هغه کور کښې خامخا وی
چې کچه کور د دُنيا وی

....

لوډ سپيکر

وره خله ، او تيز آواز
نۀ څه پاتې شی دَراز
رنګ په رنګ لری شکلونه
خبروی کلی ښارونه

....

سائيکل

نۀ ئي تيلو ته حاجت
نه پټرولو ته حاجت
دوه پائي تولـه ډندي
پاس په ټېر باندي چمتهي

تاله

بنده دي کړه دروازه
بنده دي سره کمره
هر صندوق ورسره بند
پېژني ئي عقل مند

....

ګلاب

په ګلونو کښي سردار
شان د هر چمن ګلزار
د حُسن نښه علامت
عام ورسره محبت

....

د جمعة المبارك ورځ

ده په ورځو کښي اوچته
نوري ورځي لاندي ښکته
ډېر ئي قدر مسلمان کړي
دير ئي قدر دا جهان کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

رمضان المبارك

دولــــــــس میـــــــاشتـــــو کښــــي ده غـــوره
ده پــــــــــه ټـــولــــو کښــــــي بهتـــــره
شپـــــــه دَ قـــدر پــــــه کښــــي پټهــــــه
ښــــــه دَ قـــدر پــــــه کښــــي پټهــــــه

....

....

تمت بحمد اللّٰه وبتوفيقهٖ
وصلى اللّٰه تعالىٰ علىٰ خير خلقهٖ
محمد واٰله واصحابهٖ اجمعين.
آمين ياربّ العالمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library